

CÜMLE TÜRLERİ ÇALIŞMA KÂĞIDI

A) Aşağıdaki cümlelerin istenilen özelliklerini alttaki boşluğa yazınız.

Epey bir ayrılıktan sonra nihayet çok sevdiğim memleketime döndüm.	
Yüklem Türü: Fiil	Yüklem Yeri: Kurallı

Önyargılarımız insanları tanımada bizim için büyük bir engeldir.	
Yüklem Türü: İsim	Yüklem Yeri: K

Artık tüketiyorsun sana bugüne kadar verdiğimiz kredileri.	
Yüklemin Türü: f	Yüklemin Yeri: D

Ortamin uzun süren sessizliğini bir anda çalan kapı zili bozdu.	
Yüklem Türü: F	Yüklem Yeri: K

Komşumuz Havva Hanım çok mutluydu oğlu askerden dönünce.	
Yüklem Türü: <u>i</u>	Yüklem Yeri: <u>D</u>

Öğretmenlerin amacı ülkesine kaliteli, vatansever yurttaş yetiştirmektir.	
Yüklemin Türü: <u>İ</u>	Yüklemin Yeri: <u>K</u>

İnsanlar ürünlerin fiyatına bakmadan çılgınca alışveriş yapıyordu.	
Yüklem Türü: f	Yüklem Yeri: K

Zordur sizi anlamayan insanların olduğu bir yerde mutlu olabilmeniz.	
Yüklemin Türü: <u>İ</u>	Yüklemin Yeri: <u>D</u>

Çok severdim hasta olmadan önce buzdolabından soğuk su içmeyi.	
Yüklem Türü: f	Yüklem Yeri: D

Bu düzenin, sonsuza kadar böyle sürüp gideceğini mi sanıyorsun?	
Yüklem Türü: <u>f</u>	Yüklem Yeri: <u>K</u>

Benim için aldığın saat, bugüne kadar aldığım en güzel ve en anlamlı hediyeydi.	
Yüklemin Türü: <u>i</u>	Yüklemin Yeri: <u>K</u>

Çocuğun sunduğu mazeret aslında bize de mantıklı gelmişti.	
Yüklem Türü: f	Yüklem Yeri: K

Cümleler yüklem türüne göre “fiil ve isim” olarak ikiye ayrılır.

Yükleminde fiilimsi olan cümleler isim cümlesidir.

Yüklemi sonda olan cümle kurallı, sonda olmayan cümle devriktir.

B) Aşağıdaki cümlelerin yapı özelliklerini belirleyip cümlenin numarasını ilgili yere yazınız.

1 Yağmur bulutlarını daha önce hiç bu kadar yakından görmemiştim. T

2 Seni yaklaşık bir saattir arıyorum ancak telefonuna ulaşamadım. B

3 Elindeki bardağı masaya bıraktı, sessizce oturma odasına geçti. B

4 Çocuklar, dışardaki soğuk havaya aldirmeden bahçede top oynuyorlardı. F

5 İlk derse yetişemedim çünkü gelirken aracımızın lastiği patladı. B

6 O gün alınan güzel haberden dolayı evdeki herkesin keyfi yerindeydi. f

7 Yoğun kardan dolayı Ankara-Eskişehir yolu bir süreliğine trafiğe kapandı. T

8 Babam akşam yemeğinden sonra köşesine çekilir, kahvesini yudumlardı. B

9 Ayva çayı öksürüğe, soğuk algınlığına ve gribe iyi gelen bir içecektir. F

10 Adam hatasını anladı, hemen görevli memurdan özür diledi. B

11 Yazar, son romanında kahramanları kendi yöresel ağızla konuşturmuş. T

12 Yolda birkaç defa mola verdik ancak nedense ona rastlayamadık. B

13 Yağmur dinmişti, artık tüm canlılar dört gözle güneşi bekliyordu. B

14 Kardeşim bu yıl sekizinci sınıf olduğundan şimdiden sınava hazırlanıyor. f

15 Zorlu bir yolculuğun ardından sonunda evimize kazasız belasız varabildik. T

16 Ağaçların yaprakları dökülüyor, kış yavaş yavaş kendini gösteriyordu. B

17 Sait Faik Türk, edebiyatının en ünlü öykü yazarlarından birisidir. T

18 Uzun süre bilgisayar başında kalmak göz sağlığına zararlıdır. F

Tek yüklemlili cümle
Bir yüklemi olan, içinde fiilimsi bulunmayan cümledir.

Fiilimsili Cümle: Bir yüklemi olan, ayrıca içinde fiilimsi olan cümledir.

Birden Çok Yüklemlili Cümle: En az iki cümlenin virgül veya noktalı virgülle sırlandığı cümledir.

Bağlaçlı Cümle: En az iki cümlenin bağlaçla bağlandığı cümledir.

Bunlara Dikkat!

Bir cümlede bağlaç olması o cümleyi bağlaçlı cümle yapmaz. Bağlacın iki cümleyi birbirine bağlaması gerekir.

Bir cümlede virgül olması o cümleyi birden çok yüklemlili cümle yapmaz. Virgölün iki cümleyi bağlaması gerekir.

Tek Yüklemlili Cümle

1, 7, 11, 15

17

Fiilimsili Cümle

4, 6, 9, 14

18

Birden Çok Yüklemlili Cümle

3, 8, 10, 13

16

Bağlaçlı Cümle

2, 5, 12